

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 34P/65/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1621201465
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2022:1621201465.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti I., K., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX, deti št. prísl. SR, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A, deti rodičov K. D., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom N. C. č. XXX, t. č. umiestnená v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, Vašinova ul. č. 124/59 a N. I., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom N. C. č. XXX, o návrhu O. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. K., t. č. bytom N. C. č. XXX, na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

r o z h o d o l :

Súd zveruje maloleté deti I., K., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky O. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. C. XXX.

Navrhovateľka je oprávnená a povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, má právo zastupovať maloleté deti pred orgánmi štátnej moci a miestnej samosprávy a spravovať ich majetok v bežnej miere, rozhodovať o mieste pobytu maloletých detí, rozhodovať o spôsobe zdravotnej starostlivosti o maloleté deti.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej K. I., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného zákona v danom čase mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku v časti výroku o zverení maloletej K. do náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré bude zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Malacky, Záhorácka 2942/60A, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej O. I., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného zákona v danom čase mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku v časti výroku o zverení maloletej O. do náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré bude zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Malacky, Záhorácka 2942/60A, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Matka je povinná prispievať na výživu maloletej K. I., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného zákona v danom čase mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku v časti výroku o zverení maloletej K. do náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré bude zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Malacky, Záhorácka 2942/60A, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Matka je povinná prispievať na výživu maloletej O. I., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného zákona v danom čase mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku v časti výroku o zverení maloletej O. do náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré bude zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Malacky, Záhorácka 2942/60A, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom vo veci samej doručeným tunajšiemu súdu dňa 31.05.2021 sa navrhovateľka - sestra matky maloletých detí O. D. domáhala rozhodnutia, ktorým by jej súd zveril maloleté deti I., K., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX, do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila skutočnosťou, že obaja rodičia maloletých detí sú vo výkone trestu odňatia slobody a teda nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti.

2. Otec sa na pojednávanie vo veci nariadené na deň 14.06.2022 nedostavil napriek tomu, že bol o termíne upovedomený dňa 25.05.2022, pričom svoju neúčast' neospravedlnil, o odročenie pojednávania nepožiadala. Preto súd v zmysle § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s poukazom na § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

3. Matka sa na pojednávanie vo veci nariadené na deň 14.06.2022 nedostavila napriek tomu, že bola o termíne pojednávania písomne upovedomená dňa 29.03.2022 s poukazom na ustanovenie §112 Civilného sporového poriadku, pričom svoju neúčast' neospravedlnila, o odročenie pojednávania nepožiadala. Preto súd v zmysle § 180 CSP s poukazom na § 31 CMP vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). K veci sa vyjadrila písomne, s návrhom navrhovateľky súhlasila.

4. Navrhovateľka na pojednávaní dňa 14.06.2022 uviedla, že na svojom návrhu trvá a žiada, aby súd zveril maloleté deti do jej starostlivosti. Vyjadrila sa, že matka maloletých detí pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody bývala spoločne s maloletými deťmi v jej domácnosti s tým, že tejto vypomáhala so starostlivosťou o maloleté deti. Vyjadrila sa, že rodičia maloletých detí neboli manželia, títo žili v spoločnej domácnosti len istý čas, následne sa matka kvôli konfliktom spolu s maloletými deťmi presťahovala k nej. Navrhovateľka uviedla, že otec navštevuje maloleté deti len sporadicky, na výživu maloletých detí ničím neprispieva. Vyjadrila sa, že maloletá K. nastupuje od septembra 2022 do Súkromnej základnej školy v N. C.. Obe deti sú zdravé. Navrhovateľka uviedla, že je slobodná a má tri maloleté deti - O. J. D., nar. XX.XX.XXXX, K. D., nar. XX.XX.XXXX a F. D., nar. XX.XX.XXXX, s otcom maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti. Vyjadrila sa, že je nezamestnaná, dávky nepoberá, poberá iba prídavky a výživné od otca detí. Uviedla, že pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky nevpustila počas šetrenia do domu kvôli tomu, že sa v tom čase vrátili s maloletou O. J. z N. po ožarovaní, z dôvodu onkologického ochorenia dieťaťa, pričom je potrebné chrániť maloletú pred akoukoľvek nákazou, pretože vzhľadom k ochoreniu je náchylnejšia na infekčné ochorenia. Vyjadrila sa, že izbu maloletej K. a O. ukázala pracovníkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky cez okno, všetko majú vybavené okrem kúpeľne, ktorú sa snažia dorobiť. Navrhovateľka uviedla, že bývajú v rodinnom dome s kuchyňou, obývačkou a detskou izbou, pričom v detskej izbe spolu bývajú K., K. a O., táto izba je kompletne vybavená.

5. Zástupca kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa na pojednávaní dňa 14.06.2022 uviedol, že súhlasí so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, súčasne navrhol, aby súd s ohľadom na správu zo Súkromnej Materskej školy v N. C. nariadil nad starostlivosťou o maloleté deti dohľad. Vyjadril sa, že čo sa týka výšky výživného, toto navrhuje určiť v minimálnej výške, najmä vzhľadom k tomu, že matka je vo výkone trestu odňatia slobody a otec je po podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody nezamestnaný. Uviedol, že šetrenie v domácnosti navrhovateľky nebolo vykonané, keďže ich táto nevpustila dnu.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie vypočutím prítomných účastníkov, oboznámil sa s rodným listom maloletých detí, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky č. MA1/OSPOD_A_SK/SPO/2021/1458 č. z. 2021/132434, potvrdením Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Malacky zo dňa 18.11.2021, správou Obce N. C. zo dňa 26.01.2022, podaním matky zo dňa 09.03.2022, správami Súkromnej materskej školy v N. C. zo dňa 13.06.2022, ilustráciou otca v registri Sociálnej poisťovne,

lustráciou matky v registri Sociálnej poisťovne, uznesením tunajšieho súdu č. 8P/191/2020 - 16 zo dňa 08.12.2020, písomným vyjadrením matky zo dňa 01.03.2022 ako aj obsahom ostatnej spisovej dokumentácie a zistil, že rodičia maloletých detí nie sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti.

7. Uznesením č. k. 8P/191/2020 - 16 zo dňa 08.12.2020, právoplatným dňa 14.01.2021, tunajší súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti O. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. C. č. XXX a zaviazal rodičov prispievať na výživu každého z maloletých detí výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona v danom čase na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, počnúc vydaním neodkladného opatrenia.

8. Matka maloletých detí je slobodná, t. č. sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová s predpokladaným dátumom ukončenia trestu dňa 02.11.2024. Okrem vyživovacej povinnosti k maloletej K., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX nemá matka žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Matka je s maloletými deťmi v telefonickom kontakte.

9. Otec maloletých detí je slobodný, o maloleté deti sa nezaujíma, na ich výživu ničím neprispieva. Otec bol dňa 04.02.2022 podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Otec je t. č. nezamestnaný, nevidovaný na úrade práce, nepoberá podporu v nezamestnanosti, dávky v hmotnej núdzi ani iné sociálne dávky alebo dôchodky. Okrem vyživovacej povinnosti k maloletej K., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX nemá ani otec žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

10. Maloletá K. nastupuje od septembra 2022 do prvého ročníka Súkromnej základnej školy v N. C., v súčasnosti obe deti navštevujú Súkromnú materskú školu v N. C.. Maloleté deti sú zdravé, ich ošetrojúcim lekárom je MUDr. Jenisová.

11. Navrhovateľka - teta maloletých detí býva v rodinnom dome v Obci N. C. pozostávajúcom z dvoch miestností. V spoločnej domácnosti navrhovateľky žijú jej tri maloleté deti: O. J., nar. XX.XX.XXXX, K., nar. XX.XX.XXXX a F. I., nar. XX.XX.XXXX, a maloletá K. a maloletá O.. Navrhovateľka je t. č. nezamestnaná.

12. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

13. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

14. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je
a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
b) pestúnska starostlivosť a
c) ústavná starostlivosť.

15. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

17. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

18. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

19. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

20. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

21. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

22. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

23. Podľa § 47 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

24. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

25. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

26. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

27. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

28. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

29. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

30. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

31. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

32. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

33. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

34. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

35. Podľa § 217 ods. 2 CSP, ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

36. Podľa § 231 CSP, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

37. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

38. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že zverenie maloletého dieťaťa do výchovy iného občana než rodiča (§ 45 ods. 1 Zákona o rodine) je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým

úlohou rodičov; musí byť vždy opreté o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zaistiť riadnu výchovu dieťaťa (II. ÚS 157/01 /ÚS ČR/). Pri smrti jedného z rodičov je nositeľom rodičovskej zodpovednosti druhý rodič, ktorý potom práva a povinnosti z nej vyplývajúce vykonáva v plnom rozsahu sám, pričom je fakticky obmedzený iba v rozsahu, v ktorom tieto práva patria inej osobe, napríklad tej, ktorej bolo dieťa zverené do výchovy podľa § 45 Zákona o rodine.

39. Súd po vykonanom dokazovaní zhodnotil všetky rozhodujúce skutočnosti a má za to, že zverenie maloletých detí I., K. a O. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky - ich tety /sestry matky maloletých detí/, ktorá sa o maloleté deti riadne stará, je v záujme maloletých detí. Súd pri rozhodovaní prihliadal na existenciu objektívnej potreby úpravy práv týkajúcich sa osobnej starostlivosti o maloleté deti. Súd má vykonaným dokazovaním za preukázané, že matka nemôže zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti, keďže sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a otec napriek tomu, že bol vo februári 2022 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, neprejavil záujem zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti. Rovnako súd prihliadol na súhlas matky so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Súd tiež zohľadnil osobné pomery navrhovateľky, jej zdravotný stav, rodinné väzby k maloletým deťom a jej komplexný postoj k zabezpečovaniu starostlivosti o maloleté deti. Navrhovateľka sa riadne, v súlade so záujmami maloletých detí stará o potreby detí, zabezpečuje starostlivosť o ne. Navrhovateľka je spôsobilá vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti, žije usporiadaným spôsobom života a jej rodinné a sociálne prostredie je vhodné na výchovu maloletých detí. Preto súd rozhodol o zverení maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, s poukazom na citované ustanovenia zákona, ktoré upravujú režim práv a povinností rodičov a navrhovateľky k maloletým deťom.

40. Nakoľko zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká vyživovacia povinnosť rodičov k maloletým deťom, súd zaviazal každého z rodičov prispievať na výživu každého z maloletých detí výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona v danom čase mesačne. Pri ustálení výšky výživného súd prihliadal na odôvodnené potreby maloletých detí a schopnosti a majetkové pomery matky a otca. Súd vzal do úvahy skutočnosť, že matka je t. č. vo výkone trestu odňatia slobody a otec nie je t. č. evidovaný ako zamestnaný ani ako poberateľ žiadnej dávky. Súd poukazuje na skutočnosť, že ide o zákonom stanovenú minimálnu sumu, ktorou je každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Zároveň pri takto určenom výživnom v minimálnom rozsahu nemá na jeho výšku žiadny vplyv, čo a v akej výške tvorí zdroj príjmu rodiča, jeho majetkové poverky a celkové sociálne postavenie sú pre posúdenie a stanovenie výšky výživného v minimálnej výške bezvýznamné. Súd s poukazom na § 45 ods. 8 Zákona o rodine uložil rodičom povinnosť určené výživné zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky.

41. Pokiaľ kolízny opatrovník navrhoval nad výchovou maloletých detí nariadiť dohľad, súd dáva do pozornosti, že orgán sociálno-právnej ochrany detí - teda Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny môže v zmysle § 12 Zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov nariadiť výchovné opatrenie nad starostlivosťou navrhovateľky, ak by toto nespĺnilo účel (doposiaľ Úrad žiadne výchovné opatrenia nenariadil a ani nevykonával), môže podať na súd osobitný návrh na nariadenie dohľadu nad starostlivosťou o maloleté deti.

42. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je podľa § 355 ods. 1 CSP prípustné odvolanie, a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 CSP.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak účastník konania nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.